

Dkt. John Oswalt, Wafalme, Kipindi cha 9

1 Wafalme 9-10

© 2024 John Oswalt na Ted Hildebrandt

Hali za mbinguni na utukufu wa kidunia. Wiki iliyopita, tuliona sura hiyo ya nane, nami nilikuambia hiyo ndiyo ilikuwa kilele cha Sulemani. Ilikuwa kweli, yeye katika ubora wake wote.

Na sasa tunaona baadhi ya mambo ambayo hayako sawa kabisa. Angalia jinsi sura ya tisa inavyoanza, mstari wa kwanza. Unafikiria nini kuhusu hilo? Unajua, hakuna kitu katika Biblia kilichotokea kwa bahati mbaya.

Ikiwa ipo, ipo kwa sababu Mungu, Roho Mtakatifu, alitaka iwepo. Kwa hivyo, unafikiri nini kinaendelea hapo? Sulemani alipomaliza kujenga hekalu la Bwana na jumba la kifalme, alikuwa ametimiza yote aliyotamani kufanya. Hilo linahusu nini? Samahani? Ni kuhusu orodha ya mambo ya kufanya ya Sulemani, mm-hmm, mm-hmm.

Nataka kumjengea Mungu hekalu. Nataka kujenga jumba la kifalme. Nataka kufanya, nataka kufanya, nataka kufanya, nataka kufanya.

Sasa tena, hatupaswi kumkosea. Mungu alikuwa amemwambia Daudi kwamba Sulemani angejenga hekalu. Kwa hivyo, hafanyi jambo linalompinga Mungu.

Na bado, najiuliza kama, kwa kweli, tunaweza kufanya mapenzi ya Mungu kwa nguvu zetu wenyewe na kwa njia yetu wenyewe. Kwa hivyo ndio, ndivyo Mungu alivyotaka, lakini ni nani aliyefanya hivyo? Ilitimizwaje? Najiuliza kama hamu yake kwa Bwana ilikuwa mwisho wake, hamu ambayo ilibidi afanye. Sawa, ndio.

Je, matamano yake kwa Bwana yalikuwa yamefikia kikomo na kubadilishwa na matamano yake kwa kile alichotaka kutimiza? Labda kwa Bwana. Sawa, kadiri ninavyoishi, ndivyo ninavyogundua jinsi nia zinavyoweza kuchanganyikiwa. Je, hii ni kwa ajili yake, au hii ni kwa ajili yangu? Kwa hivyo, unasema, je, unaweza kuthibitisha hilo? Hapana, siwezi, lakini nataka tu kusema jinsi mstari huo ulivyoelezwa, kile alichotaka kufanya, nadhani ni muhimu.

Kwa hivyo, jambo linalofuata muhimu, naamini, ni kwamba Bwana alimtokea mara ya pili kama alivyomtokea huko Gibeoni. Unafikiri kwa nini hoja hiyo inazungumziwa? Huu ni mwonekano wa pili. Unafikiri kwa nini tunakumbushwa hilo? Hatungelazimika kuwa hivyo.

Naam, kama hutajibu, nadhani itabidi nijibu. Nadhani tumekusudiwa kuzifikiria hizi kama mwisho wa kitabu. Hapa kuna mwonekano mwanzoni, katika hali mpya ya asubuhi.

Na hapa kuna mwonekano mwingine, unaokuja baada ya Sulemani kukamilisha yote aliyotaka. Kwa hivyo, vipi kuhusu ahadi hizo mbili? Vipi kuhusu mwonekano wa hizo mbili? Je, unaweza kuisoma? Mwonekano huu wa kwanza katika sura ya tatu ni upi? Ndiyo, ni mzuri sana, sivyo? Tunauona hapo mwanzoni. Ilimpendeza Bwana kwamba Sulemani aliuliza hivi.

Na inaendelea kwa sababu umeomba hili na hukuomba maisha marefu, utajiri, au maisha ya adui zako. Kwa hivyo, nitakupa kile ulichoomba: hekima na ufahamu, na pia nitakupa kile ambacho hukuomba: utajiri na heshima.

Lakini angalia sentensi hiyo ya mwisho: ukienda katika njia zangu, ukishika sheria zangu na amri zangu kama baba yako Daudi alivyoenda, ndipo nitakapokuongezea siku zako. Kwa hivyo, ndiyo, Mungu anafurahi, Mungu anampa yote aliyoomba na zaidi, lakini kuna suala hilo. Sasa, angalia sura ya tisa.

Mtindo hapa ni upi? Onyo zaidi. Onyo zaidi, ndiyo, ndiyo. Ni baridi zaidi.

Sawa, umefanya hivi. Umenijengea hekalu tukufu. Ni jambo jema kwako.

Nimesikia maombi yako na dua yako, uliyoifanya mbele zangu. Namshukuru Bwana. Nami nimeitakasa nyumba hii uliyoijenga kwa kuweka jina langu humo milele.

Macho yangu na moyo wangu vitakuwepo milele. Watu huniuliza kila wakati, vema, mtazamo wako ni upi kuhusu Israeli? Jimbo la Israeli leo. Nami nasema, vema, kuna vitu viwili katikati ya barabara, kuku aliyekufa na mstari wa njano, nami niko katikati ya barabara.

Hapana, Israeli si taifa linaloamini leo. Asilimia 90 ya Waisraeli ni wasioamini Mungu. Kwa hivyo, hapana, siamini kwamba tunatakiwa kupinga kila kitu ambacho taifa la Israeli hufanya leo.

Kwa upande mwingine, hakuna shaka kwamba macho ya Mungu na moyo wa Mungu viko juu ya watu hawa na mahali hapa. Na nadhani bado ni kweli kwamba wale wanaoibariki Israeli watabarikiwa, na wale wanaoilaani Israeli watalaaniwa. Kwa hivyo, je, nitaunga mkono kutumia pesa kuilinda Israeli kutokana na maadui zake? Ndiyo, mimi ni hivyo.

Lakini kwa mantiki hiyo hiyo, sidhani kama tunapaswa kupinga kila kitu ambacho taifa lisiloamini Mungu linaamua kufanya. Hilo ni bure, sikupanga kusema hivyo. Lakini hata hivyo, macho yangu na moyo wangu vitakuwepo milele.

Yerusalemu. Yerusalemu. Naonekana tena kuwa mzungumzaji usiku wa leo.

Nasikia mazungumzo mengi leo kuhusu, vema, kuhusu COVID, ni wazi kwamba tunapaswa kufanya hivyo, kanisa si mahali, ni watu. Ndiyo, hiyo ni kweli. Hiyo ni kweli.

Lakini pia ni wazi kwangu kwamba katika historia yote, Mungu amejali kuhusu maeneo, sehemu ambazo kwa namna fulani zinaashiria sisi ni nani. Sisi , kama ndugu na dada, tunapaswa kukusanyika pamoja mahali fulani. Kwa hivyo ndio, je, tunahitaji ukumbi wa maonyesho wa mabilioni ya dola ? Sidhani hivyo.

Lakini je, tunahitaji maeneo? Mahali ambapo tunaweza kukusanyika na kusema, Mimi ni wako. Wewe ni wangu. Ndiyo, hilo litatokeaje, sijui. Lakini nina uhakika kabisa kwamba tutaweka maeneo ya ibada katika siku zijazo.

Sawa, sasa katika sura ya tatu, onyo, ikiwa, sharti lilikuwa jambo la mwisho. Sasa, liko mbele kabisa. Na wewe, ikiwa utatembea mbele zangu kama Daudi baba yako alivyotembea, na hii ni ESV, inasema kwa uadilifu wa moyo, kwa moyo wote.

Neno lililotumika ni lile neno la Kiebrania ambalo tumezungumzia kidogo hapo awali. Ni neno, katika hali hii, tom. Ni neno la Kiebrania tom, na linamaanisha, tena, kamili, kamili.

Hili ndilo neno linalotumika kwa mwana-kondoo wa dhabihu. Mwana-kondoo unayemtoa lazima awe tom, mwana-kondoo mzima, jinsi mwana-kondoo anavyopaswa kuwa. Kwa hivyo, ukitembea mbele zangu kwa moyo wako wote, mkamilifu, kama Daudi alivyotembea.

Kama utatembea mbele yangu kama Daudi baba yako alivyotembea, kwa moyo wote na kwa unyofu. Tena, neno la kuvutia, neno ambalo kimsingi linamaanisha, karibu sana na Kiingereza, moja kwa moja juu na chini. Nitaenda pembeni mahali fulani.

Lakini moja kwa moja juu na chini kwa ajili yake. Kwa hivyo, ukifanya hivyo, ukifanya sawasawa na yote niliyokuamuru, ukishika sheria zangu na hukumu zangu, ndipo, nitakapoimarisha kiti chako cha ufalme juu ya Israeli milele, kama nilivyomwahidi Daudi baba yako, nikisema, Hutamwaibisha mtu katika kiti cha enzi cha Israeli. Sasa naona hilo linavutia. Tuna angalau miaka 15 tangu kutawala kwake.

Mungu anasema, ukifanya hivi, nitakuweka imara, hmm, hmm. Sasa, sitaki kuwa mkorofi au kusema bila mpangilio, lakini hii si usalama wa ndani. Sasa nimekupa, nimekupa kiti cha enzi.

Nilikupa utawala huu ambao umekuwa ukiufurahia. Lakini nataka kukuambia, kuna masharti. Kuna masharti.

Ni matembezi, na ukiamua kuingia shimoni, hakuna mengi ninayoweza kukufanyia. Sasa nataka kusema tena—nimewahi kusema hapo awali, nitasema tena—siamini katika kutokuwa na uhakika wa milele. Siamini kwamba tuna Mungu anayesubiri hatua moja tu ili kututoa kwenye hatari, si kwenye maisha yako.

Kwa upande mwingine, ni matembezi, na nikiondoa mkono wangu mkononi mwa Mungu na kusema, niache, atafanya hivyo. Kwa hivyo, ukifanya hivyo, nitaimarisha kiti chako cha enzi cha kifalme juu ya Israeli milele. Lakini, ukigeuka na kuacha kunifuata, hapo ndipo, geuka.

Na tena, neno la Kiebrania hapa linavutia sana. Najua huna nia, lakini mimi nina nia. Neno la Kiebrania ni sur, ambalo linamaanisha kugeuka kando.

Pia inamaanisha kuondoa. Hivi ndivyo unavyofanya kwa sanamu. Unaigeuza kando, na kuiondoa.

Hiki ndicho kinachotokea katika tohara. Jambo la kwanza ni kuigeuza, kuiondoa. Kwa hivyo, ni zaidi ya, kama nilivyosema, ni zaidi ya kubadilika kidogo tu.

Inasema, hapana, sitaki kutembea hivyo tena. Nitatembea hivyo. Msizishike amri zangu nilizoweka mbele yenu.

Lakini, sasa kugeuka kando ni nini, kulingana na mstari hapa? Kufanya nini? Kugeuka kando kwa ajili ya kufuata na kushika amri. Hiyo ni aina ya hasi. Sasa, je, chanya ya kugeuka kando ni nini? Jambo linalofuata ni kutumikia miungu mingine.

Waabudu miungu mingine. Hilo hapo. Hilo ndilo jambo la msingi.

Sio tu kwamba moyo wako unapoa na maisha yako ya ibada hayasisimui kama yalivyokuwa hapo awali. Hapana, ni kugeuka kando na kuweka imani yangu katika kitu kingine isipokuwa Yahweh, Mungu mmoja. Kuweka imani yangu katika raha.

Kuweka imani yangu ndani, vema, kuweka imani yangu katika usalama. Miungu hiyo yote, tumewaondoa nyuso zao, lakini bado ni miungu. Ninamtumikia nani? Je, mkono wangu uko mkononi mwake? Na, bila shaka, katika kipindi chote, kwa Kiingereza, ni mchezo mzuri wa maneno.

Kwa Kiebrania, haijaunganishwa hata kidogo. Lakini tangu mwanzo, ibada ya sanamu inahusiana na uzinzi. Uzinzi huanza wapi? Huanza ninapoanza kuchezeana kimapenzi na katibu wangu.

Inaanza, oh, bila kipimo, hadi siku moja. Siku moja. Sote tumesikia wachungaji wa hivi karibuni wa makanisa makubwa ambao wameanguka.

Ilianzaje? Kwa akili ya uzinzi, kwa moyo wa uzinzi. Ibada ya sanamu inaanzaje? Inaanza ninapoanza kujifurahisha kwa starehe au raha au usalama au umaarufu. Kisha, nitawakatilia mbali Israeli kutoka katika nchi niliyokupa wewe na nyumba niliyoitakasa kwa ajili ya jina langu.

Nitaitupilia mbali na macho yangu, na Israeli itakuwa mithali na dharau miongoni mwa mataifa yote. Nyumba hii itakuwa rundo la magofu.

Kila mtu apitaye atastaajabu kwa hili na kusema, Kwa nini Bwana ameitendea hivi nchi hii na nyumba hii? Ndipo watasema, kwa sababu wamemwacha Bwana, Mungu wao. Neno linalotumika hapa ni lile lile la talaka. Walimwacha Bwana, Mungu wao, aliyewatoa baba zao katika nchi ya Misri, wakashikamana na miungu mingine, wakaiabudu na kuitumikia.

Kwa hivyo, Bwana ameleta maafa haya yote juu yao. Onyo, onyo zito. Tuna hisia tena, au nina hisia katika sura ya tatu, kama ninavyosema, ni alfajiri, ni asubuhi.

Mungu ana uwezekano huu wote wa ajabu mbele ya Sulemani. Na anasema, ndiyo, ndiyo, acha nikutie moyo. Acha nikutume nikiwa na ujasiri kwamba sijakupa tu kile ulichoomba, bali pia nitakupa kile ambacho hukuomba.

Lakini sasa, Sulemani anakanyaga ukingo wa mwamba. Mungu anasema bado nimejaa ndege nyingi. Sulemani, usifanye, usifanye, usifanye.

Sasa, ni masharti gani ya kubariki hekalu na nasaba ya Daudi? Nambari ya kwanza ni ipi? Kutembea kwa uadilifu, kutembea kwa moyo wote. Mfano wa maisha. Nami nataka tu kusisitiza tena, ibada ya sanamu huanza wakati mioyo yetu inapoanza kupotoka kwa ajili ya upendo wetu mmoja wa kweli.

Ibada ya sanamu huanza tunaporuhusu mioyo yetu kuanza kupotoka. Mungu, Mungu, Mungu, Mungu, Mungu, Mungu, Mungu. Sawa, nini kingine? Sasa, ninajuaje kwamba ninatembea kwa moyo wote? Utii, ndio.

Usiwe mwizi dukani. Siku hizi, hilo ni jaribu kubwa na la kutisha, sivyo? Lakini Walmart wanaandika kwenye bajeti yao. Je, inauma? Hapa kuna moyo wangu unaoshikilia utiifu.

Akisema ni kuiba, ni kuiba. Hilo hapo, si rahisi hivyo? Hilo hapo linakuja, ndiyo, ndiyo. Na unaona, unaona maendeleo.

Kuna masharti. Ukitimiza masharti haya, nyumba hii itakuwa nyumba yangu milele. Kwa hivyo, mtazamo wa Mungu ni upi kuelekea hekalu? Anasema nini? Mtazamo wake ni upi? Kwa masharti, ni masharti, mm-hmm, mm-hmm, haswa.

Naam, hapana, hapana, subiri kidogo. Hapana, imekuwa, imepewa dawa. Mungu ameitikasa, kwa hivyo, kwa hivyo, haina uharibifu.

Sio, sivyo? Hapana, hapana, hapa si mahali pa uchawi. Hapa si mahali ambapo, kwa sababu tumefanya mila fulani na kusema maneno fulani, kwa hivyo, ni mahali patakatifu kiotomatiki na milele. Ni nini kinachofanya pawe patakatifu? Uwepo Wake, uwepo Wake.

Na uwepo Wake una masharti. Tusipotimiza masharti, Yeye hajali hata kidogo kuhusu mahali hapo. Hilo si la Kiebrania.

Ni nabii gani aliyemwona akiondoka, aliyeona uwepo? Ezekieli, Ezekieli, ndiyo, ndiyo. Picha hiyo ya kutisha ya Roho Mtakatifu akiinuka kutoka mahali patakatifu, akitoka hadi mlangoni. Wewe ni mtu mwema, sijisikii kama kucheza.

Anainuka kutoka kizingiti, anatoka hadi langoni, anasimama langoni, anatoka hadi Mlima wa Mizeituni, anasimama, anaondoka kwa kusitasita, lakini anaondoka. Kwa hivyo, hapana, hapa si mahali patakatifu kichawi sasa. Ni patakatifu tu kwa sababu Mungu yupo hapo.

Na Mungu atakuwepo tu ikiwa watu wake wanatembea kwa mioyo mizima, wakifuata sheria zake kwa furaha, na kujiweka kwa ajili yake pekee. Tena, sherehe ya harus. Jiwekee yeye pekee maadamu nyote wawili mtaishi.

Kwa hivyo, Mungu anasema, ndiyo, nimechagua mahali hapa kwa ajili ya jina langu, na moyo wangu na macho yangu yatakuwa hapo milele. Isipokuwa ukigeukia mbwa wengine na kisha kuibomoa, kuichoma moto, na kuitupa takataka. Kwa hivyo tena, tunachokiona hapa ni kawaida, moja kwa moja katika Biblia.

Je, anajali dhabihu za kweli na safi? Ndiyo, anajali. Anaziamuru isipokuwa tujaribu kuzifanya kichawi na kusema kwa sababu nimetoa dhabihu hizi. Kwa hivyo lazima unisamehe. Na anasema, Sikuwahi kukuambia unipe dhabihu.

Ndiyo, ulifanya hivyo, nilikuambia unipe moyo wako. Na dhabihu zinanipendeza ikiwa zinawakilisha moyo wako. Sasa, hekalu, mahali pazuri pa ibada yangu, linawakilisha mimi na tabia yangu. Ninalipenda isipokuwa haliwakilishi tabia yako.

Na kisha sijali hata kidogo. Sawa, hekalu lenyewe linaweza kuwa sanamu. Loo, kabisa, hekalu linaweza kuwa sanamu, na likawa, likawa, ndiyo, ndiyo.

Kwa kuzingatia sisi wanadamu, karibu kila kitu kinaweza kuwa sanamu. Tuna ujuzi mkubwa wa kupunguza Mungu hadi ukubwa wetu. Ndiyo, ndiyo.

Sawa, je, kuna kitu kingine chochote unachotaka kusema hapo kabla hatujaendelea na mstari wa 10 na unaofuata? Ndiyo. Ninakumbushwa kile ambacho Samweli alimwambia Sauli alipokosa kutii. Alisema, Nilikuletea dhabihu, naye akasema, utii, ndugu, ndugu.

Ndiyo, ndiyo, ndiyo, dhambi ya kutotii ni ibada ya sanamu. Ndiyo, ndiyo, kabisa, kabisa. Na ni uhusiano huo wa kuvutia ambao ni wa kibiblia sana.

Upagani unasema ishara ndiyo kitu. Fanya jambo fulani kwa ishara hiyo, na umefanya jambo fulani kwa kitu hicho. Hivi ndivyo voodoo inavyofanya kazi.

Tengeneza ishara ya Oswal t, itoboe tumboni kwa pini ya kofia, Oswalt ana maumivu ya tumbo. Huo ni upagani. Falsafa ya Kigiriki inasema ishara hiyo haina uhusiano wowote na kitu hicho.

Ni ishara tu. Sasa, hii inahusiana na nadharia kuhusu mateso ya Bwana. Ni mwili wa damu.

Unasema, unathubutu kusema hilo ni la kipagani? Ndiyo, mimi ndiye. Kwa upande mwingine, hapana, hakuna uhusiano kati ya juisi hiyo na mkate na mwili wa damu ya Yesu Kristo. Biblia mara kwa mara inasema kuna uhusiano.

Huwezi tu kutenganisha kati ya hizo mbili. Kuna jambo la ajabu linaloendelea. Kwa hivyo, unamtoa mwana-kondoo kafara.

Mgiriki anasema hilo halina uhusiano wowote na msamaha. Mpagani anasema, hilo linakufanya usamehewe, bila kujali moyo wako. Biblia inasema, ndiyo, hilo ni ombi na maelezo ya Mungu, ushahidi wa Mungu wa ukweli wa ndani zaidi.

Mara kwa mara, unaona jambo hilo likitokea. Mbinu ya kipagani, mbinu ya Kigiriki, na mbinu ya ajabu ya kibiblia. Sawa.

Sasa, sijui kama kuna yeyote kati yenu aliyefanya kazi yake ya nyumbani au la, lakini nawaomba mangalie 10 hadi 28, ambayo, kwa juujuu, na sina uhakika kama Jenny alielewa kosa langu la kuandika au la, nilisema kwa juujuu, inaonekana kama ni tofauti kidogo. Nilimaanisha, kwa juujuu, zinaonekana kama ni tofauti kidogo. Kwa hivyo, hizi hapa.

Katika mstari wa 10 hadi 14, Sulemani anamlipa Hiram. Kumbuka Hiram alimuuzia mbao za hekalu, akampa fundi wa kuzitengeneza, na sasa Sulemani anamlipa na anampa vijiji 20 kutoka eneo la kabila la Asheri. Na Hiram hampendi.

Sasa, mwandishi hatuambii, hii ni nchi ya ahadi, lakini ni nchi ya ahadi. Kisha, tunaambiwa kuhusu majengo ambayo Sulemani ameyajenga kwa kutumia kazi ya kulazimishwa. Hekalu la Bwana, jumba lake mwenyewe, matuta.

Hakuna anayejua kabisa maana ya hilo. Kiebrania ni millo , MILLO, na hakuna anayejua maana ya hilo. Kiakiolojia, wamegundua upande wa mashariki wa jiji la kale mfululizo wa, ni jengo lenye ngazi.

Inaonekana kama ni ukuta wa kuzuia, labda, kwa ajili ya jumba lililo juu yake. Kwa hivyo, hapo ndipo mtaro huu unapotoka, labda ndivyo ulivyo. Ni jengo kubwa.

Huenda hiyo ni matuta, ukuta wa Yerusalemu, Hazori, ambao uko juu sana kaskazini, kaskazini mashariki tu, samahani, kaskazini magharibi mwa Bahari ya Galilaya, jiji kubwa kwenye barabara kuu ya pwani inayoelekea Misri. Hazori, kisha Megido, na ningepaswa kukupa onyesho la ramani hapa, au kama ningekuwa mwepesi zaidi kwenye droo, ningeiweka kwenye PowerPoint, lakini sina. Barabara ya pwani inayotoka Dameski hadi Hazori hapa, kisha kupitia vilima hadi bonde la Yezreeli, ng'ambo ya bonde, na kuna njia tatu kupitia hii, Mlima Karmeli, Mlima Karmeli uko huko nje.

Kuna njia tatu. Njia bora zaidi inalindwa na jiji la Megido. Unapotembea huko, unahisi kwamba ardhi itadondoka damu. Hapa ndipo mahali pa kukakamaa kwenye barabara hii kuu.

Kila msafara ulipaswa kupitia njia nyembamba iliyopita jiji la Megido, na imekuwa ikipiganwa na kupigwanwa na kupigwanwa kwa muda mrefu kama wanadamu walivyokuwepo. Inajulikana sana katika Biblia, katika Biblia, kilima ni par. Sasa, kama wewe ni Mgiriki, husemi silabi hii ya kikatili hapa, Har–Magedoni, on ni mwisho wa herufi ya Kigiriki.

Kitabu cha Ufunuo kinatuambia kwamba vita vya mwisho vitapiganwa mahali hapo. Kituo kikuu cha anga cha Israeli kiko hapa hapa kikiwa na silaha za atomiki. Hazori, Megido, na hapa chini kuna ngome ya Gezeri, ambayo tunaambiwa kwamba Farao aliiteka, akawaua wakazi wote, na akampa binti yake kama zawadi ya harusi.

Tena, akiangalia barabara hii kuu, pia akiangalia barabara kuu inayopanda kuelekea nchi ya vilima, ngome yenye nguvu sana. Kwa hivyo ndio, alitumia kazi ya kulazimishwa kujenga jumba lake la kifalme, matuta, ukuta wa Yerusalemu, Hazori, Megido, na Gezeri. Alijenga Beth- harani ya chini , hiyo ni hapa hapa kwenye barabara hii inayopanda kuelekea nyanda za juu, Baalothi na Tadmori jangwani.

Tadmori ni oasis ya Palmyra, hapa juu. Baalothi , labda iko kusini hapa mahali fulani, hatujui kwa hakika, lakini anaimarisha kila kitu, pamoja na miji yake ya akiba na miji

ya magari yake na farasi wake. Chochote alichotaka kujenga, huko Yerusalemu, Lebanoni, na katika eneo lote alilotawala.

Jamani, alifanyaje hivyo? Alifanya hivyo kwa kazi ya utumwa. Sasa, kama nilivyosema katika utangulizi, inaonekana kwamba Waisraeli waliotajwa katika sura ya tano walifanya kazi kwa miezi mitatu kisha wakarudi nyumbani tena. Hawakuwa watumwa kweli, na walikuwa kazi ya kulazimishwa.

Lakini Wakanaani walioachwa nyuma walikuwa watumwa. Kwa hivyo, kwa kulazimishwa na watu wake na kazi ya utumwa, alikamilisha kazi hii kubwa na kubwa ya ujenzi. Samahani, bado ninafikiria kuhusu Har–Magedoni.

Sasa, je, AR inaiga tu Kiebrania? Hasa. Loo, kwa hivyo iko katika Kigiriki. Ukitaka kusema H, unaiita kupumua kwa shida hapo.

Kwa hivyo, ungesema Harmagedoni . Na Har ni neno la Kiebrania linalomaanisha kilima au mlima. Na kwa hivyo hawakuliona kama, halimaanishi, Har haimaanishi mlima kwa Kigiriki.

Kwa upande wa Wagiriki, jambo hili lote linakuwa jina tu. Loo, sawa. Waebrania wangesema vita vya mwisho vitakuwa kwenye mlima wa Megido.

Na Wagiriki watasema itakuwa wakati wa Har–Magedoni. Naam. Kisha kifungu kidogo, mstari mdogo, baada ya binti Farao kutoka mji wa Daudi kwenda mahali ambapo Sulemani alikuwa amemjengea, alijenga matuta.

Hapa kuna mabano madogo. Kisha, mara tatu kwa mwaka, alitimiza majukumu ya hekalu. Mwanamume wa dini sana.

Kisha akaingia katika ushirikiano wa meli wenye faida kubwa na Hiram. Kumbuka tena, Hiram ni Mfoinike. Wafoinike ni mabaharia.

Kufikia wakati huu, walikuwa wanasafiri kote Mediterania, hadi Gibraltar. Kwa kweli, miaka 200 baada ya hili, tunaambiwa kwamba Farao alilipia safari ya Wafoinike ya kuzunguka Afrika. 600 KK, Wafoinike walisafiri kote Afrika.

Kwa hivyo, tuko hapa. Sasa, swali langu lilikuwa, sawa, mambo mengi tofauti. Je, unaona uzi wowote unaofanana hapa? Je, kuna kitu chochote kinachoweza kuwaunganisha pamoja, au ni orodha tu? Na sitaki kusisitiza hili kwa nguvu nyingi.

Labda ni orodha tu. Lakini, unaona chochote kinachoweza kuunganisha yote? Inaonekana kama anajaribu kuhakikisha kwamba yuko salama. Alivunja tu mahitaji yote yaliyoorodheshwa katika Kumbukumbu la Torati 17 kuhusu sheria ya mahali hapo.

Ndiyo, amevunja matakwā ya Kumbukumbu la Torati 17. Tutafika hapo baada ya dakika chache. Lakini, ndiyo, ndiyo, hakuna kitu cha kipekee.

Ni kama mfalme mwingine yeyote. Ni kama mfalme mwingine yeyote. Anafanya kile ambacho wafalme hufanya.

Anafanya mikataba na jirani yake. Ndiyo? Inaonekana kwangu kama, anapoelezea tena, kidogo kidogo, anajitenga na Mungu. Ndiyo, ndiyo, ndiyo, ndiyo.

Inchi kwa inchi, uzinzi huanzaje? Ibada ya sanamu huanzaje? Inchi kwa inchi. Kwa hivyo, kama Mike asemavyo, anaigiza sehemu ya mfalme. Sio mfalme ambaye moyo wake ni wa kwanza.

Mungu anataka nini? Sio kwanza, ni nini kitakachompendeza Mungu? Loo, kuna dini hapa. Mara tatu kwa mwaka, sikukuu kuu. Pasaka, matunda ya kwanza, vibanda.

Sauli pia alikuwa mtu wa dini sana. Kuwa mtu wa dini si lazima uwe mcha Mungu. Kwa hivyo, nadhani inavutia kidogo kwamba, tena, tumepangiwa hapa na Hiram.

Mfalme huyu wa Foinike ambaye Daudi alikuwa rafiki yake, lakini Sulemani yuko katika muungano naye. Nadhani pia inavutia, na tena, nasema tu inavutia, kwamba kabla tu ya kutimiza wajibu wa hekalu, alimhamisha binti wa Farao hadi ikulu. Au labda mara tu baada ya kumhamisha binti wa Farao hadi ikulu, akitimiza wajibu wa hekalu.

Ee Mungu, je, mimi hutumia dini yangu kuficha kuchezea upagani? Kwa hivyo, tunafika kwenye sura ya 10. Na ninataka kukuvutia. Sidhani kama tunahitaji kutumia muda mwingi kwenye sura hii, lakini nataka kukuvutia kwenye maneno ya Malkia wa Sheba katika sura ya 6, 7, 8, na 9. Alimwambia mfalme, na kwa njia, kama ninavyosema katika utangulizi, hii labda ilikuwa misheni ya kibiashara. Biashara yake ni ubani.

Ubani hukua tu huko chini katika sehemu ya kusini kabisa ya Rasi ya Arabia. Na ulikuwa uvumba uliopendelewa kote Mashariki ya Karibu ya kale kwa sababu fulani au nyingine. Kwa hivyo, alikuwa na ukiritimba, lakini ilibidi ausafirisha.

Na inaonekana kwamba Damasko ilikuwa ndio sehemu kuu ya usafirishaji wa meli. Kwa hivyo, biashara yake ingefika hadi bandari ya Eilat hapa chini, na kisha chaguzi kadhaa. Itakuja hapa juu au nje hivi hadi miji ya Wafilisti.

Au itapanda Njia Kuu ya Mfalme kwa njia hii na kutoka kwenda Damasko. Njiani, ingepitia Bethshani na kuendelea hadi bandari ya Akko. Akko iko hapa.

Hii si bandari nzuri kwa sababu dhoruba za kaskazini-magharibi huingia moja kwa moja humo. Kwa upande mwingine, Akko ina eneo lililolindwa, si kubwa sana, lakini eneo lililolindwa ambapo meli zingeweza kulindwa kutokana na dhoruba hiyo. Kwa hivyo, nenda Akko.

Na nadhani ni nani aliye na umiliki sahihi katika haya yote? Sulemani. Kwa hivyo, ukiritimba wake haumfanyii mema mengi isipokuwa anaweza kufanya biashara. Kwa hivyo, karibu bila shaka, ndivyo hii inavyohusu.

Hakuja tu kwa safari ya raha kukutana na jamaa huyu mwenye busara. Kwa hivyo, ripoti niliyosikia katika nchi yangu kuhusu mafanikio yako na hekima yako ni kweli. Sikuamini mambo haya hadi nilipokuja na kuona kwa macho yangu mwenyewe.

Hakika, hata nusu sijaambiwa. Kwa hekima na utajiri, umezidi sana habari nilizosikia. Watu wako wanapaswa kuwa na furaha tele.

Heri watumishi wako, wanaosimama mbele yako daima na kusikia hekima yako. Sasa, mstari wa tisa. Asifiwe Bwana, Mungu wako, ambaye amependezwa nawe na kukuweka juu ya kiti cha enzi cha Israeli.

Kwa sababu ya upendo wa milele wa Yahweh kwa Israeli, amekufanya mfalme ili kudumisha haki na uadilifu. Amejifunza nini kutokana na ziara hii? Anasema nini? Hongera. Ndiyo, ndiyo.

Sababu ya haya kutokea ni kwa sababu ya Mungu wako, Yahweh. Yahweh amekuweka juu ya kiti cha enzi cha Israeli. Kwa sababu ya upendo wa milele wa Bwana, amekufanya mfalme.

Wow. Hapana, hapana, ni kwa sababu Sulemani ni mwerevu sana. Ni kwa sababu Sulemani ni mchapakazi sana.

Hapana, yeye ni mwerevu zaidi ya hapo. Ni jambo la kupita kiasi kutumia hilo kwa taifa letu kusema kwamba tumebarikiwa sana si kwa sababu ya nguvu zetu, kwa sababu ya hekima yetu, bali kwa sababu ya Mungu. La hasha.

Sivyo kabisa. Ni kweli kabisa. Namaanisha, unaweza, na sithubutu kuiacha, lakini unaweza kuorodhesha sifa za bara hili, jinsi uhamiaji ulivyofanya kazi, mchanganyiko wa watu na tamaduni, na akili.

Ni jambo la kushangaza tu. Kwa hivyo, swali ni, ikiwa mwanamke huyu mmoja angegundua, ni ushawishi gani unaowezekana wa taifa hili duniani ikiwa Sulemani angekuwa mwaminifu? Aligundua. Ni mataifa mangapi, ni mataifa mangapi mengine ambayo yangeweza kugundua pia? Lakini hapana, taifa hili litaanguka katika takriban miaka 20.

Unajua, nilidhani tu kwamba labda alipitia mlango wa nyuma, na hiyo ni kwamba, unapomtambua Mungu, unagundua kuwa hakuna mwanaume kama hangekuwa naye. Na kwa hivyo, kimsingi, alitambua baadhi ya udhaifu wa Sulemani, uwezo wake wa kufanya makosa, na nadhani alimpa Mungu sifa kwa sababu hakuelewa. Ndiyo, nadhani una uhakika sana.

Kwamba hivi ndivyo ilivyo, sikusikia nusu ya hali halisi hapa. Naam, hili halingeweza kutokea kwa nguvu na mamlaka ya kibinadamu tu. Lazima kuwe na maelezo bora zaidi kuliko hayo.

Naam, nadhani vivyo hivyo vinatuhusu sisi. Kwa nini Marekani imekuwa katika hali kama hii duniani? Ni Mungu. Neema ya Mungu, mwavuli wa utunzaji wake, ambao tunautupa viwandani umejaa mashimo.

Kwa muda gani, Ee Bwana, kwa muda gani? Kwa hivyo, jambo hilo lote la Malkia wa Sheba linanishangaza. Huyu ni mwanamke mpagani. Huyu ni mwanamke ambaye, huko Arabia, walimwabudu, hasa huko, walimwabudu nyota.

Simama Arabia usiku wenye nyota nyingi, na utashangaa tu. Lakini anasema, hapana, hapana, ni mimi Mungu wa Israeli niliyekutendea hivi, na upendo wake kwako ni wa milele. Aliuelewa.

Aliipata. Ni wangapi zaidi wangeweza kuipata? Mtu fulani hapa alikuwa ameinua mkono wake. Hilo lilinitisha.

Sawa, sawa. Sawa, katika mistari ya 14 hadi 25, tuna maelezo haya ya ajabu ya utajiri wa Sulemani. Yanaendelea tu na kuendelea.

Kiasi cha dhahabu alicholeta kila mwaka, kiti chake kikubwa cha enzi. Mstari wa 21, vikombe vyake vilikuwa dhahabu. Vyombo vyote vya nyumbani katika Jumba la Msitu wa Lebanoni vilikuwa dhahabu safi.

Hakuna kilichotengenezwa kwa fedha, kwa sababu fedha ilichukuliwa kuwa haina thamani kubwa. Kwa mara nyingine tena, najikuta najiuliza, kwa nini mwandishi anatuambia hivi? Je, anatuambia hivi ili kumsifu Sulemani? Inawezekana, inaweza kuwa. Lakini katika muktadha, najiuliza.

Mojawapo ya mambo ambayo nimeyaona katika maisha yangu mafupi, yasiyofaa ni kwamba ni vigumu sana kumfanya Mungu, mara tu atakapoanza, aache kukubariki, na hilo ni jambo baya. Baadhi yenu mmenisikia nikizungumzia hili hapo awali, lakini nilipokuwa na umri wa miaka minane, nilipaswa kurudi nyuma hatua moja na kusema baba yangu alifurahia kwenda kwenye mikutano ya uamsho, na angeenda kwenye mikutano ya uamsho kote nchini na kunichukua mimi, mtoto wake, pamoja

naye. Nilipokuwa na umri wa miaka minane, kulikuwa na vita vya kidini jijini kote huko Mansfield, Ohio.

Ilifanyika katika ukumbi wa shule ya upili ya sekondari, na mhubiri alikuwa kijana anayeitwa Jack Schuller. Alikuwa mtu wa kuvutia. Mimi, nikiwa mtoto wa miaka minane, nilikuwa mtu mwadilifu, sikuweza kuondoa macho yangu kwake.

Alitembea huko na huko kupitia jukwaa hilo. Hakuwa na maikrofoni isiyotumia waya, alikuwa na maikrofoni yenye waya, na kwa hivyo alikuwa akipiga waya nyuma yake alipokuwa akitembea. Ajabu sana.

Jack Schuller, Charles Templeton, na Billy Graham walikuwa wahubiri watatu wachanga na wachanga waliong'aa mwishoni mwa miaka ya 40 na mwanzoni mwa miaka ya 50. Charles Templeton alienda katika Seminari ya Theolojia ya Princeton na akapoteza imani yake. Jack Schuller alikuwa mhubiri kwa maisha yake yote, lakini alikuwa amefichwa zaidi na zaidi.

Nilimuuliza Dennis Kinlaw kuhusu hilo mara moja. Kwa sababu Jack Schuller alisema, kila mtu anajua mimi ni mhubiri bora kuliko Billy Graham, na alikuwa hivyo. Nilimuuliza Dennis kuhusu hilo.

Alisema, loo, Jack alikuwa akiwahubiria hadhira mbili kila mara, yule na huyu. Alitembea maishani akiwa na kioo mkononi mwake. Naam, Mungu alimtumia.

Mungu alimtumia kwa njia za kushangaza sana, si katika jukwaa kubwa la kimataifa ambalo Billy Graham alipewa, lakini bado katika kanisa baada ya kanisa, katika uamsho wa jiji baada ya jiji. Alipohubiri, madhabahu zilikuwa zimejaa, lakini alikuwa akicheza na pombe na wanawake, na alikufa huko Portland, Oregon, akiwa amekamilisha uamsho wa wiki moja. Alipatikana amekufa katika chumba cha moteli chenye mchanganyiko wa dawa za kulevya na pombe.

Yule kahaba ambaye alikuwa amelala naye usiku huo alikuwa ametoweka. Unaona, Mungu aliendelea kumbariki, hata alipokuwa akizama zaidi na zaidi katika dhambi. Na angeweza kujidanganya kwamba, si mbaya sana, kwa sababu Mungu bado ananibariki.

Nadhani hicho ndicho tunachokiona hapa kwa Sauli. Mungu si mpenzi mguso. Mungu ataendelea kutoa na kutoa kwa matumaini makubwa kwamba kwa namna fulani nitarudi kwenye fahamu zangu na kutoka shimoni na kurudi mikononi mwake.

Lakini kama hutaki kutoka shimoni, unaweza kujidanganya kwamba, baraka za Mungu, lazima iwe sawa. Hapana, sivyo. Hapana, sivyo.

Kwa hivyo, najiuliza, najiuliza kama hiyo ndiyo picha tuliyo nayo hapa ya neema ya ajabu ya Mungu, ya baraka zake za ajabu zinazoendelea hata wakati anapozidi kusonga mbele. Mungu aturehemu, Mungu aturehemu. Kwa hivyo, mtazamo wa Biblia kuhusu utajiri ni upi? Nami nilikupa orodha nzima ya marejeleo hapo.

Kwa upande mmoja, ni jambo chanya. Kwa mfano, mfano mmoja tu, Mithali 22:4, unyenyekevu ni kumcha Bwana. Mshahara wake ni utajiri na heshima na uzima.

Ishi maisha ambapo unajua wewe si nambari moja. Ishi maisha ambapo hofu yako kubwa haimpendezi Mungu, na simama nyuma, simama nyuma. Nadhani hapo ndipo unapomwona Sulemani akianza katika sura ya tatu, unyenyekevu na hofu ya Bwana.

Kwa hivyo, hekima au utajiri hutoka kwa Mungu. Ukiwa na utajiri, ni zawadi kutoka kwa Mungu. Matokeo ya kumcha Bwana, unyenyekevu, na hekima.

Pia ni ya utata. Biblia haina uhakika kuhusu utajiri kwa sababu utajiri unaweza kusababisha kiburi. Naam, angalia ninachofanya.

Enyi maskini klutzes, mngeweza kuwa matajiri kama mimi. Mngeendesha gari kubwa. Kutumaini utajiri badala ya Mungu na kupuuzwa haki na ujuzi wa Mungu.

Tena, mfano mmoja ni 1 Timotheo sura ya sita, mistari ya 17 na 18. Waamuru wale walio matajiri wa ulimwengu huu wasiwe na kiburi wala wasiutumainie utajiri, ambao haujulikani sana, bali wamtumaini Mungu, atupaye vitu vyote kwa wingi kwa ajili ya kufurahia kwetu. Waamuru watende mema, wawe matajiri katika matendo mema, wawe wakarimu na tayari kushiriki.

Kwa hivyo, kama una pesa, kuwa mwangalifu. Kuwa mwangalifu, inaweza kukukwamisha. Na kisha ni hasi sana.

Hii ni Zaburi 52, saba. Huyu hapa mtu ambaye hakumfanya Mungu kuwa ngome yake, bali alitumaini utajiri wake mwingi, akapata nguvu kwa kuwaangamiza wengine. Ulipataje utajiri? Kwa kutembea katika ardhi ya watu wengine.

Hizi zingine pia huzungumzia hilo. Kwa hivyo, Biblia, ikiwa una utajiri, ulitoka kwa Mungu. Ukiishi maisha ya aina sahihi, unaweza kupata utajiri kutoka kwake.

Lakini kuwa mwangalifu. Inaweza kukunasa. Kwa kweli, utajiri mwingi ulikuwa umepotoshwa. Na kutakuwa na uharibifu kwa watu kama hao kweli.

Daima nadhani kwamba Isaya 53 inavutia sana. Alizikwa pamoja na matajiri, ingawa hakufanya kosa lolote. Ooh.

Sawa. Hilo linaongeza tusi kwenye jeraha. Hakuweza hata kuzikwa pamoja na maskini aliowapenda.

Badala yake, amezikwa pamoja na matajiri waovu. Kwa hivyo, tunafika mwisho wa sura. Hii hapa.

Hapa kuna kanuni ya tabia ya mfalme kutoka Kumbukumbu la Torati sura ya 17. Hakika unaweza kumweka mfalme juu yako ambaye Bwana, Mungu wako, atamchagua; mmoja wa ndugu zako utamweka awe mfalme juu yako.

Usimweke mgeni juu yako ambaye si ndugu yako; lakini, tazama, anakuja, asijipatie farasi wengi, wala kuwarudisha watu Misri ili wapate farasi wengi; kwa kuwa Bwana amekuambia, usirudi tena kwa njia hiyo.

Asijipatie wake wengi, moyo wake usije ukageuka. Wala asijipatie fedha na dhahabu nyingi. Rudi kwenye 1 Wafalme tisa.

Sulemani, huyu ni 26. Sulemani alikusanya magari na farasi. Alikuwa na magari 1,400 na farasi 12,000, ambao aliwaweka katika miji ya magari na pia ndani ya Yerusalemu.

Mfalme akafanya fedha iwe ya kawaida huko Yerusalemu kama mawe na mierezi ikawa mingi kama mikuyu mashambani. Farasi wa Sulemani, mko tayari kwa hili? Waliagizwa kutoka Misri na kutoka Kuwait, Sicilia, ambapo Paulo alikuwa Tarso ya Sicily. Wafanyabiashara wa kifalme walinunua kutoka Kuwait kwa bei ya sasa.

Walileta gari la kukokotwa kutoka Misri kwa shekeli 600 za fedha na farasi mmoja kwa shekeli 150. Waliziuza kwa wafalme wote wa Wahiti na Washami. Alikuwa katika Washami, yaani, na kisha wa 11.

Mfalme Sulemani, mpende kwa mipigo mitatu. Nawe uko nje. Usijipatie farasi wengi, 12,000, wala kuwarudisha watu Misri ili wapate farasi wengi.

Hatajipatia wake wengi, wala hatajipatia ziada, Sulemani. Je, wenye nguvu wako mbali? Na wazo moja la mwisho. Kitabu cha Ufunuo kinasema vizuri.

Kuna taji ya uzima kwa wale walio waaminifu kwa Mungu, wajalie kwamba iwe hivyo kwa kila mtu. Mwaminifu hata kufa. Kwa sababu unaona, hakuna nyara zinazotolewa kwa ajili ya kuanza vizuri.

Hakuna rekodi zilizohifadhiwa. Naam, nadhani kuna mtu anayeweka. Lakini hakuna rekodi zilizohifadhiwa za nani aliyefunga miguso mingi zaidi katika robo ya kwanza na nani aliyefunga miguso mingi zaidi mwishoni. Kuwa mwaminifu.

Asante, Baba. Asante, kwamba uko upande wetu.

Asante kwamba baraka zako zinaendelea na kuendelea zaidi ya vile tunavyostahili. Tusaidie, Bwana, kukumbuka na kujua kwamba mwishowe, si utiifu wetu unaotupatia baraka. Tusaidie kujua kwamba baraka zako ni matokeo ya kutembea nawe.

Tusaidie, Bwana. Asante kwa ndugu na dada hawa na utayari wao wa kuacha chochote ili kukusanya neno lako. Ninaomba Mungu, baraka zako nyingi ziwe juu ya kila mmoja wetu.

Ee Bwana, utujalie tuweze kuazimia kutembea mbele zako kwa moyo wote tukifuata sheria na maagizo yako, tukikuabudu wewe pekee. Tusaidie, Bwana. Asante. Kwa jina lako, amina.